

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W OGNISKU PRACY POZASZKOLNEJ NR 3 W ZABRZU

Podstawa prawna:

- 1) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- 2) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 4) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);

ROZDZIAŁ 1

OBJAŚNIENIE TERMINÓW

- 1) Placówka – należy przez to rozumieć Ognisko Pracy Pozaszkolnej nr 3 w Zabrze
- 2) Pracownik – osoba zatrudniona w placówce na podstawie umowy o pracę, a także wolontariusz, stażysta, lub osoba z zewnątrz prowadząca zajęcia z uczestnikami;
- 3) Partnerzy współpracujący z OPP3 - należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania na mocy odrębnych przepisów (umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy wolontariackiej);
- 4) Uczestnik zajęć – każda osoba przyjęta w ramach rekrutacji na zajęcia stałe w placówce;
- 5) Małoletni – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym, osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 6) opiekun uczestnika zajęć – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji uczestnika, w szczególności jego rodzica lub opiekuna prawnego, rodzica zastępczego;
- 7) Zgoda opiekuna małoletniego – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 8) Krzywdzenie małoletniego – każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (definicja WHO). Krzywdzenie przyjmuje różne formy:
 - a) przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
 - b) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
 - c) przemoc seksualna – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
 - d) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
 - e) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego

jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;

9) Dane osobowe uczestnika zajęć – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację uczestnika zajęć

10) Osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich – należy przez to rozumieć nauczycieli- instruktorów prowadzących zajęcia w OPP3 .

11) Osoby odpowiedzialne za Internet – należy przez to rozumieć nauczycieli - instruktorów prowadzących zajęcia w placówce z wykorzystaniem Internetu i sprzętu komputerowego.

ROZDZIAŁ 2

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZESTNIKIEM A PERSONELEM PLACÓWKI

§ 1.

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1) Dyrektor Placówki, przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem lub z opieką nad małoletnimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w *Rejestrze z dostępem ograniczonym* lub *Rejestrze osób*, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny na stronie: [https:// rps.ms.gov.pl](https://rps.ms.gov.pl)

2) Dyrektor od kandydata pobiera informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności i oświadczenia o niekaralności (*Załącznik nr 1*) oraz o zapoznaniu się ze *STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNICH W OGNISKU PRACY POZASZKOLNEJ NR 3 W ZABRZU* i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony uczestników (*Załącznik nr 2*)

3) Kandydat posiadający obywatelstwo inne niż polskie powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów;

4) Dyrektor pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej (*Załącznik nr 3*);

5) Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie

ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (*Załącznik nr 4*)

6) Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia*. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

§ 2.

Zasady bezpiecznych relacji personelu OPP3 z uczestnikami zajęć

- 1) Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Placówki jest działanie dla dobra uczestnika i w jego interesie. Personel traktuje uczestnika zajęć z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie;
- 2) Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy;
- 3) Pracownik OPP3 zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczestnikami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec uczestnika są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczestników.
- 4) Pracownik Placówki w kontakcie z uczestnikami:
 - a) zachowuje cierpliwość i odnosi się z szacunkiem;
 - b) uważnie wysłuchuje, stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i ich wieku;
 - c) nie zawstydzają, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
 - d) nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - e) nie ujawnia drażliwych informacji o uczniu osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku (Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r)
- 5) Decyzje dotyczące uczestnika powinny zawsze uwzględniać jego oczekiwania, ale również brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałych wychowanków.
- 6) Uczestnik ma prawo do prywatności, odstępnie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a on o takim fakcie powinien być jak najszybciej poinformowany.
- 7) W przypadku konieczności rozmowy z uczestnikiem na osobności, pracownik powinien pozostawić uchylone drzwi bądź poprosić innego pracownika o uczestniczenie w rozmowie.

8) Pracownikowi Placówki nie wolno w obecności wychowanków niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym.

9) Pracownikowi Placówki nie wolno wykorzystywać przewagi fizycznej ani stosować gróźb.

10) Pracownik Placówki zobowiązany jest do równego traktowania dzieci niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego czy też niepełnosprawności. Ponadto zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczestników.

11) Pracownik nie może utrzymywać wizerunków uczestników w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun ucznia nie wyraził na to zgody.

12) Pracownikowi zabrania się przyjmowania prezentów od uczniów oraz ich opiekunów. Wyjątki stanowią drobne, okazjonalne podarunki związane ze świętami w roku szkolnym

§ 3.

Pracownikowi OPP3 bezwzględnie zabrania się (pod groźbą kary, w tym więzienia i utraty pracy):

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z uczestnikami,
- 2) składać uczestnikowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści,
- 3) proponować alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych używek (narkotyków, tzw. dopalaczy).

§ 4.

- 1) Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia uczniów, że w sytuacji, kiedy poczują się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc.
- 2) Nauczyciele placówki zobowiązani są do przedstawienia uczestnikom obowiązujących Standardów Ochrony Małoletnich i zapewnienia ich, iż otrzymają odpowiednią pomoc.
- 3) W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obligatoryjnie w przypadku delikatnych spraw, gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów, do poinformowania Dyrekcji

§ 5.

- 1) Każde, przemocowe zachowanie wobec uczestnika jest niedozwolone.
- 2) Nie można ucznia popychać, bić, szturchać, itp.
- 3) Pracownikowi nie wolno dotykać uczestnika w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, uczestnik potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem niego.
- 4) Kontakt fizyczny z uczniem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
- 5) Pracownik nie powinien angażować się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne itp.
- 6) Pracownik, który ma świadomość, iż uczestnik doznał jakiejś krzywdy np. znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z nim, wykazując zrozumienie i wyczucie.
- 7) Niedopuszczalne jest również spanie pracownika w jednym łóżku lub pokoju z uczniem podczas wyjazdów.
- 8) W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem. Do sytuacji takich zaliczyć można:
 - a) pomoc w przebraniu się przed i po zajęciach ruchowych młodszym dzieciom wymagającym wsparcia w tej dziedzinie;
 - b) asekuracja zapewniająca bezpieczeństwo podczas ćwiczeń gimnastycznych i akrobatycznych wykonywanych na zajęciach ruchowych;
 - c) demonstrację ćwiczeń w parach.

§ 6.

- 1) Kontakt poza godzinami pracy z uczestnikami jest co do zasady zabroniony.
- 2) Nie wolno zapraszać wychowanków do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z nimi lub też ich opiekunami, powinny odbywać się na terenie placówki lub w miejscu zajęć odbywających się poza placówką (występy, udział w festynach, wernisażach, wyjściach, wycieczkach itp.).
- 3) Jeśli pracownik musi spotkać się z uczestnikiem poza godzinami pracy Placówki (lub z jego opiekunem), wymagane są karta wyjścia, wycieczki, oświadczenia opiekuna i lista uczestników.
- 4) W przypadku, gdy pracownika łączy z uczestnikiem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych uczestników, opiekunów i pracowników.

ROZDZIAŁ 3

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA UCZESTNIKÓW ZAJĘĆ

§ 1.

1) Pracownicy OPP3 w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na następujące czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich takie jak:

- uczestnik zajęć jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie,
- uczestnik zajęć kradnie jedzenie, pieniądze itp.,
- uczestnik zajęć żebrze - jest głodny,
- uczestnik zajęć nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.,
- uczestnik zajęć nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych,
- uczestnik zajęć ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić; Obrażenia są w różnej fazie gojenia, podawane przez niego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., często je zmienia,
- u uczestnika zajęć pojawia się niechęć do zajęć sportowych
- uczestnik zajęć nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- uczestnik zajęć boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
- uczestnik zajęć wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- uczestnik zajęć cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- uczestnik zajęć jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;
- uczestnik zajęć osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- uczestnik zajęć ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- uczestnik zajęć używa środków psychoaktywnych;
- uczestnik zajęć nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
- w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu uczestnika zajęć zaczynają dominować elementy/motywy seksualne;
- uczestnik zajęć jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- uczestnik zajęć ucieka z domu;
- nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania uczestnika zajęć.

2) Jeżeli z objawami u uczestnika współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- opiekun podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka,
- opiekun odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
- opiekun mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
- opiekun poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy lub odrzuca małoletniego;
- opiekun nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
- opiekun często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
- opiekun zachowuje się agresywnie;
- opiekun ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji
- opiekun nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
- opiekun przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- opiekun nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

3) W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami/opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.

4) Pracownicy informują Dyrektora placówki o podjętych działaniach, monitorują sytuację uczestnika

ROZDZIAŁ 4

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA UCZESTNIKA ZAJĘĆ PRZEZ PRACOWNIKA, OSOBĘ TRZECIĄ, INNEGO WYCHOWANKA LUB OPIEKUNA

§ 1

1) Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia uczestnika zajęć przez osoby trzecie, związane z Placówką tj. pracownicy, wolontariusze, organizacje i firmy współpracujące:

- jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia mu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie.

- pracownik zobowiązany jest do zawiadomienia dyrekcji placówki oraz policji, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji (najbliższa jednostka) lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane małoletniego oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie dziecka oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami,
- jeśli pracownik podejrzewa, że uczestnik zajęć doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o jego bezpieczeństwo i odseparowania go od osoby krzywdzącej, następnie powinien zawiadomić dyrekcję, aby ta mogła podjąć stosowną interwencję,
- jeśli pracownik zauważy inne niepokojące zachowania wobec uczestników (np. krzyki, niestosowne komentarze) zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo uczestnika zajęć i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie, następnie poinformować dyrekcję, która przeprowadza rozmowę dyscyplinującą.

2) Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia uczestnika przez osobę nieletnią:

- jeśli pracownik podejrzewa, że uczestnik doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia mu bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie, zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia i osoby nieletniej podejrzanej o czyn zabroniony, jednocześnie powiadamia najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa
- jeśli pracownik podejrzewa, że uczestnik doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia i odseparowania go od osoby krzywdzącej, ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami uczestnika i osoby nieletniej podejrzanej o stosowanie przemocy (sporządza notatkę służbową), a w przypadku braku poprawy powiadamia szkołę/przedszkole do której uczęszcza nieletni podejrzany o stosowanie przemocy.

3) Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez jego opiekuna:

- jeśli pracownik podejrzewa, że uczestnik doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo uczestnika, ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami ucznia, a w przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, zobowiązany jest do powiadomienia szkoły do której uczęszcza dziecko;
- jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo dziecka, powiadomić dyrekcję aby przeprowadziła rozmowę, a jeśli to niemożliwe porozmawiać z opiekunem, a jeśli sytuacja się nie poprawi, zobowiązany jest zawiadomić szkołę do której uczęszcza dziecko.

§ 2

1) W sytuacji konieczności indywidualnej rozmowy z dzieckiem należy pozostawić uchylone drzwi do pomieszczenia w którym jest przeprowadzona rozmowa lub natychmiast po spotkaniu sporządzić notatkę z prowadzonej rozmowy indywidualnej zaznaczając czas jej trwania.

§ 3.

1) W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia uczestnika należy spisać notatkę ze zdarzenia.

2) Notatkę załącza się do wniosku rekrutacyjnego małoletniego. W przypadku podejrzeń wobec pracownika, również do dokumentacji monitoringu.

ROZDZIAŁ 5

DOKUMENTOWANIE ZGŁOSZEŃ. ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH MAŁOLETNIEGO

§ 1

Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):

1) pracownik placówki ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;

2) dane osobowe uczestnika są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

§ 2

Pracownik placówki może wykorzystać informacje o uczestnikach w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka

§ 3

1) Pracownik placówki nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiece.

2) Pracownik placówki nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna.

Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik placówki jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana

§4

Ochrona wizerunku

W placówce przestrzegane są procedury ochrony wizerunku uczestników zajęć. Podczas rekrutacji na dany rok szkolny pozyskiwane są pisemne zgody rodziców lub opiekunów na publikację wizerunku dzieci i młodzieży na potrzeby dokumentacji fotograficznej i działań podejmowanych przez placówkę.

§5

Naruszenie prywatności

- 1) Informacja o zagrożeniu naruszeniem prywatności w placówce powinna zostać niezwłocznie przekazana Dyrektorowi i Inspektorowi Ochrony Danych, który podejmie natychmiastowe działania w celu zabezpieczenia danych i ograniczenia dalszego dostępu do informacji niejawnych.
- 2) W przypadku poważniejszych zagrożeń i w sytuacji, gdy naruszenie prywatności jest spowodowane przez osoby spoza placówki, należy nawiązać współpracę z organami ścigania.

§6

Cyberprzemoc

- 1) Uczestnik zajęć, który stał się ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy (wyśmiewania, poniżania uczestników społeczności przy użyciu technologii cyfrowych, obraźliwych komentarzy, rozpowszechniania wizerunku, manipulowania zdjęciami itp.) powinien zgłosić sytuację do instruktora zajęć. Zgłoszenia może dokonać także świadek cyberprzemocy.
- 2) Przedstawiciel personelu, do którego dotarła informacja próbuje ustalić okoliczności zdarzenia, zebrać dowody w postaci zrzutów ekranu, wiadomości, komentarzy, zdjęć, adresów stron internetowych. Zebrane informacje przekazuje Dyrektorowi placówki.
- 3) O zdarzeniu poinformowani zostają rodzice, którzy wspólnie z Dyrektorem placówki decydują, czy sytuacja wymaga powiadomienia organów ścigania i czy odpowiedzialnym za to będzie rodzic czy placówka
- 4) Jeśli sprawcą jest uczestnik jednej z pracowni placówki, Dyrektor placówki powinien przeprowadzić z nim rozmowę, w wyniku której ustali, czy istnieją przesłanki do zgłoszenia sprawy do odpowiednich organów, czy wystarczające będzie zastosowanie kar statutowych/środków oddziaływania wychowawczego.

Fake news

Nauczyciele prowadzący strony fan page swoich pracowni w mediach społecznościowych mają obowiązek kontroli treści zamieszczanych w komentarzach mających na celu ograniczenie rozpowszechniania fake newsów oraz sprawdzanie publikowanych w sieci treści, a także reagowanie na potencjalne zagrożenie – prostowanie informacji, zgłaszanie administratorowi strony, jeśli treści są nielegalne lub niezgodne z regulaminem.

ROZDZIAŁ 6**WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE.**

- 1) Podstawową zasadą relacji między małoletnimi i między uczestnikami pełnoletnimi i niepełnoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.
- 2) Standardem jest tworzenie w placówce atmosfery która promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
- 3) Wychowankowie angażowani są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestniczenia, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- 4) Niedozwolone jest w szczególności:
 - a) stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek uczestnika, w jakiegokolwiek formie;
 - b) używanie wulgarnego, obraźliwego języka;
 - c) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych uczniów;
 - d) zachowanie w sposób niestosowny, tj. używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
 - e) stosowanie zastraszania i gróźb;
 - f) utrwalanie wizerunku innych uczniów poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydzić;
 - g) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

ROZDZIAŁ 7

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO INTERNETU

- 1) Placówka korzysta z licencjonowanych programów antywirusowych.
- 2) Infrastruktura sieciowa zapewnia dostęp do Internetu tylko pracownikom, zarówno w czasie zajęć jak i poza nimi.
- 3) Na terenie OPP43 dostępna jest sieć wi-fi, zabezpieczona hasłem dostępu, do której nie mają dostępu uczestnicy zajęć
- 4) Ze względu na specyfikę placówki i rodzaj zajęć, dzieci i młodzież mają dostęp do sieci internetowej i sprzętu komputerowego wyłącznie pod nadzorem nauczyciela.
- 5) W przypadku korzystania przez małoletnich z ich własnych prywatnych urządzeń z dostępem do Internetu w czasie przebywania na terenie placówki, nauczyciel w przypadku zaistnienia uzasadnionego podejrzenia może skontrolować czy przeglądane treści są bezpieczne, właściwe i dopasowane do wieku uczestnika zajęć i interweniować w sytuacji gdy treści są niewłaściwe.

ROZDZIAŁ 8

PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI W INTERNECIE ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

- 1) W przypadku stwierdzenia, że na terenie placówki dzieci i młodzież mają dostęp do jakichkolwiek treści niebezpiecznych, nauczyciel lub pracownik placówki informują niezwłocznie o tym fakcie Dyrektora.
- 2) Jeśli treści niebezpieczne dotyczą osób niezwiązanych z placówką Dyrektor zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom, przekazując zabezpieczone materiały.
- 3) Jeśli uczestnikami zdarzenia są uczestnicy zajęć placówki, ze sprawcą i ofiarą przeprowadzona jest rozmowa z Dyrektorem oraz powiadomieni zostają ich rodzice, których informuje się o poczynionych ustaleniach i dalszych działaniach placówki.
- 4) Współpraca z organami ścigania lub sądem rodzinnym obligatoryjnie musi zaistnieć w przypadku naruszenia zakazu rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem małoletniego (osoby poniżej 18 roku życia – art. 202 § 3 kodeksu karnego) oraz treści propagujących publicznie faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych (art. 256 i art. 257 kodeksu karnego).

ROZDZIAŁ 9

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1) Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:

- a) zainicjowanie działań interwencyjnych lub we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność,
- b) współpraca z rodzicami i ewentualnie szkołą w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy,
- c) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych,
- d) pomoc we wskazaniu specjalistycznej placówki jeśli zaistnieje taka konieczność.

2) W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy wychowanek, jego rodzice, nauczyciel OPP3 oraz Dyrektor placówki.

3) Plan wsparcia uwzględnia:

- a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa, w tym jeśli będzie taka konieczność zgłoszenie podejrzenie popełnienia przestępstwa do organów ścigania;
- b) formy wsparcia oferowane przez OPP3

4) Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonego uczestnika zajęć, jeśli są uczestnikami zajęć wyżej wymienionej placówki edukacyjnej.

5) Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja dziecka, udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna, bycie w kontakcie z innymi osobami pomagającymi i wspierającymi rodzinę np. z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

6) Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskiej Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp.).

7) Zadania pracowników OPP3 wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez ucznia zadań dydaktyczno – wychowawczych i budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami i środowiskiem placówki.

ROZDZIAŁ 10

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA PERSONELOWI, MAŁOLETNIEMU I ICH OPIEKUNOM POLITYKI DO ZAZNAJOMIENIA I STOSOWANIA ORAZ ZASADY AKTUALIZACJI I PRZEGLĄDU STANDARDÓW

- 1) Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane pracownikom, małoletnim i ich opiekunom do zapoznania i z zobowiązaniem do stosowania (zgodnie z poniższymi zasadami), a następnie na żądanie w dowolnym momencie. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej placówki pod adresem www.opp3.zabrze.pl
- 2) Standardy oraz wersja dla małoletnich dostępna jest na tablicy ogłoszeń oraz w sekretariacie placówki.
- 3) Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po zawarciu umowy o pracę, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza podpisem na stosownym oświadczeniu dołączanym do akt osobowych.
- 4) Rodzice/opiekunowie uczniów zapoznawani są ze Standardami poprzez tablicę ogłoszeń i stronę internetową placówki
- 5) Uczestnicy zapoznawani są ze Standardami podczas zajęć z prowadzącym zajęcia w pracowni realizowanych w miesiącu wrześniu każdego roku, przy czym pierwsze zapoznanie nastąpi niezwłocznie po opracowaniu i wprowadzeniu Standardów, nie później niż w ciągu 30 dni. Za potwierdzenie faktu zaznajomienia się z dokumentami służy lista obecności na zajęciach, podczas których te procedury były omawiane (zapis w dzienniku zajęć).
- 6) Osoby odpowiedzialne za Standardy Ochrony Małoletnich przeprowadzają wśród pracowników, rodziców i uczniów minimum raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów (*Załączniki nr 6 i 7*), a następnie przeprowadza ewaluację i monitoring (zespół ds. monitoringu i ewaluacji standardów ochrony małoletnich)
- 7) Wprowadzone zmiany w Standardach zatwierdza i przedstawia pracownikom, rodzicom i uczestnikom dyrektor placówki

ROZDZIAŁ 11

PRZEPISY KOŃCOWE

- 1) Standardy wchodzą w życie z dniem ogłoszenia Zarządzenia.
- 2) Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie internetowej placówki oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń, również w wersji skróconej przeznaczonej dla małoletnich.

Spis załączników:

1. *Oświadczenie o niekaralności.*
2. *Oświadczenie o znajomości przestrzeganiu zasad zawartych w standardach Ochrony Małoletnich w OPP3*
3. *Oświadczenie o krajach zamieszkania*
4. *Oświadczenie o niekaralności dla osób zamieszkujących w ciągu ostatnich 20 lat poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej*
5. *Karta Interwencji*
6. *Monitoring standardów - ankieta dla wychowanków*
7. *Monitoring Standardów - Ankieta dla nauczycieli*

.....
miejscowość, data

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNICH W OPP3 w ZABRZU**

Ja,
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi
w placówce oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać

.....
podpis

Miejscowość, data

Oświadczenie o krajach zamieszkania

Oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat nie zamieszkiwałam/em / zamieszkałam/-am*
w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa:

1. _____

2. _____

oraz przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw, uzyskiwaną do celów
działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi / informację
z rejestrów karnych¹.

Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Czytelny podpis

*Niepotrzebne skreślić

** W przypadku braku możliwości pozyskania informacji z rejestrów karnych należy złożyć oświadczenie o niekaralności.

Miejscowość, data

Oświadczenie o niekaralności

Ja, nizej podpisany/-a _____,
ur. _____, nr paszportu / nr dowodu osobistego _____
oświadczam, że w państwie _____ nie jest prowadzony rejestr karny / nie
wydaje się informacji z rejestru karnego. Oświadczam, że nie byłem/-am prawomocnie skazany/-a w państwie
_____ oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż
dopuszcłem się takich czynów zabronionych, oraz że nie mam obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu ,
innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych
stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem,
edukacją, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z
opieką nad nimi.

Jestem świadomy/-a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Czytelny podpis

Karta Interwencji

Imię i nazwisko dziecka

Data zgłoszenia

Imię i nazwisko osoby zgłaszającej

Przyczyna interwencji, forma krzywdzenia

.....

Opis zdarzenia

.....

.....

.....

.....

.....

Podjęte działania (Zgłoszenie do jakiej instytucji ?/Konsultacja z rodzicami, opiekunami, data, notatka służbowa, rozmowa. Formy wsparcia?)

.....

.....

.....

Wyniki interwencji (działania organów sprawiedliwości , placówki, rodziców)

.....

.....

Podpisy osób odpowiedzialnych:

Monitoring Standardów- Ankieta dla wychowanków

Lp.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy znasz Standardy ochrony dziecka obowiązujące w naszej placówce ?		
2.	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić aby uzyskać pomoc?		
3.	Czy znalazł się ktoś kto pomógł i udzielił Ci pomocy?		
4.	Czy w na Twoich zajęciach istnieje problem agresji, przemocy?		

Monitoring Standardów – ankieta dla nauczycieli

Pytania	Tak	Nie
Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej placówce?		
Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Ognisku Pracy Pozaszkolnej nr 3		
Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego uczestnika zajęć?		
Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia dziecka?		
Czy zaobserwowałeś/aś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Szkole „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów		

Jeżeli na któreś z pytań odpowiedziałeś/ aś tak napisz jakie :

- zasady zostały naruszone:
- Jakie działania podjąłeś/aś?
- Czy masz jakieś sugestie poprawy standardów?